

УДК 331.45

Лазуткін М.І.¹, Журавель С.М.²

¹ канд. техн. наук, доц. ЗНТУ

² старш. викл. ЗНТУ

ВПЛИВ РЕЖИМУ ПРАЦІ ВОДІЇВ НА БЕЗПЕКУ ПЕРЕВЕЗЕНЬ НА АВТОМОБІЛЬНОМУ ТРАНСПОРТІ

Згідно зі статистичними даними, протягом 2018 року на автошляхах України сталося 2698 дорожньо-транспортних пригод (далі – ДТП) за участю автомобільного транспорту ліцензованих автомобільних перевізників, які надають послуги з перевезення пасажирів та небезпечних вантажів, що призвели до загибелі 172 осіб і травмування 1709 осіб.

Із зазначеної кількості ДТП з вини водіїв ліцензованого автомобільного транспорту за вказаний період сталося 1420 ДТП, у яких 56 осіб загинуло, а 795 осіб отримали травми різного ступеня тяжкості.

Це вказує на явні недоробки в питаннях охорони праці на автомобільному транспорті. Тому, згідно наказу №340 від 2010.06.07 року «Про затвердження Положення про робочий час і час відпочинку водіїв колісних транспортних засобів», Державна службі України з безпеки на транспорті повинна забезпечити наступне:

- здійснення перевірок дотримання режимів праці та відпочинку водіїв, встановлених Положенням про робочий час і час відпочинку водіїв колісних транспортних засобів, затвердженим цим наказом;

- здійснення перевірок щодо наявності встановлених тахографів виключно на транспортних засобах, якими здійснюються міжнародні перевезення.

Згідно Положення про робочий час і час відпочинку водіїв колісних транспортних засобів, до робочого часу водія включаються:

- змінний період керування;
- підготовчо-заклучний період;

- час простоїв не з вини водія;
- час простоїв (у пунктах навантаження та розвантаження вантажів, у місцях посадки та висадки пасажирів);
- час проведення медичних оглядів водія перед виїздом на маршрут (у рейс) та після повернення;
- час проведення робіт з усунення технічних несправностей транспортного заходу на маршруті (у рейсі);
- час охорони транспортного заходу з вантажем або без нього під час стоянки на кінцевих та проміжних пунктах при здійсненні міжміських перевезень у разі, якщо такі обов'язки передбачені трудовим договором, укладеним з водієм;
- половина часу, передбаченого завданням на рейс міжміського сполучення, при роботі двох водіїв на транспортному засобі, обладнаному спальним місцем;
- інший час, передбачений законодавством України.

Велике значення має такий показник, як період керування, який передбачає:

- змінний період керування водія, включаючи надурочні роботи, не повинен перевищувати 9 год;
- для водіїв транспортних засобів, що здійснюють перевезення великогазових, та (або) великогабаритних, та (або) небезпечних вантажів, змінний період керування, включаючи надурочні роботи, не повинен перевищувати 8 годин;
- змінний період керування водія (не плановий, а фактичний) може бути збільшений понад встановлені пунктами 1 та 2 в разі виникнення непередбачених обставин;
- тривалість керування водія на тиждень, включаючи надурочні роботи, не повинна перевищувати 48 годин;
- на автобусні маршрути протяжністю понад 500 км направляються 2 водії, причому період керування кожного повинен становити половину загального періоду керування.

Також Положення про робочий час і час відпочинку водіїв колісних транспортних засобів, передбачає такий показник, як перерви, який передбачає

- після керування протягом чотирьох годин водій повинен зробити перерву для відпочинку та харчування тривалістю не менше 45 хвилин, якщо не настає період щоденного (міжзмінного) відпочинку;
- ця перерва може бути замінена перервами тривалістю не менше 15 хвилин кожна, розподіленими протягом періоду керування або відразу після цього періоду з урахуванням вимог пункту 1;

- перерва для відпочинку та харчування не включається в робочий час водія;

- тривалість перерви для відпочинку та харчування встановлюється Перевізником за погодженням з виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником). Час початку і закінчення перерви встановлюється правилами внутрішнього трудового розпорядку;

- водії використовують час перерви на свій розсуд.

Таким чином, режим праці та відпочинку водіїв має велике значення щодо нервово-емоційного стану водіїв та попередження дорожньо-транспортних подій.